

127. SAYI

Deği

ŞALOM

Bir dönem tanıklığı
"Anlatmak
İçin Yaşadım"

Özgürlük,
Eşitlik,
Kardeşlik

YENİ ZELANDA

Büyük beyaz
bulutların
ülkesi

Merhaba
Eski Dostum
Karanlık

"Aktivizm sabır,
yaratıcılık ve
umut gerektirir"

Valeri
BAHAR

İLE DANS... DANS... DANS...

ISSN 2344-7005
9 772143 700007
KASIM 2022 35 TL

Tevrat'ın Yaradılış Kitabı'na göre Dünya 6 günde yaratılmıştır. O dönemlerden bugüne hayli yaşlanmış dünyamız hakkında 6 günden bahsederken 24 saatlik günler değil, sanırım daha uzun süreler ifade edilmekte... Son yıllarda ise Dünyanın apokaliptik görüntüleri TV'lerimizden hiç eksilmiyor. Her yerde ölümcül yangınlar, tayfunlar, seller... Gezegenimiz ısınıyor, okyanuslar taşıyor, doğa öfkesini fıskırıyor adeta.

Geçtiğimiz ay Pakistan gezim esnasında tanık olduğum sel felaketi, nüfusunun başına gelenler, sefaletin ve yıkımın böylesi... İnsanlığın kaderini sorgulamama neden olmuştu.

Yine Yaradılış Kitabı'na göre Tanrı altıncı ve son gün kolektif bir anlamda adı "insanlık" olarak geçen Adem'i yarattı.

Öyleyse, başta kadın mücadelesi olmak üzere quovadis insanlık? Kadın hakları aynı zamanda bir insan hakları mücadelesidir. Ancak ezilenler arasında cinsiyete dair olan eşitsizliğin ortadan kalkması ile kadın, siyasi / sosyal hayatımızın içinde eşit bir şekilde yer alabilecektir. Cinsel farklılıktan kaynaklanan sömürü düzeni bugün dahi birçok alanda ve ülkede devam etmekte. Cinsel devrimin Batı toplumunda 68 isyanı ile başlaması tesadüfi değildir, çünkü Batı da kadın erkek eşitsizliği vardı ve bu durum hala birçok toplum içinde devam etmekte... Batıda cinsel devrim, Doğuda kafesten sokağa bakan kadın! ...Ve volkan patladı. Tek bir kıvılcımla: Erkek ege-men gerici, şeriat rejiminde savunmasız bir kadının saç teli görünüyorsa bardağı taşıran son

damla oldu! **Mahsa Amini**'nin sözüme ona ahlak polisi tarafından öldürülmesiyle korku duvarı aşıldı ve İran haftalar boyu isyan içinde. Ülkenin her yerine dağılan protestolarda kadınlar saçlarını bayrak yaptı. Kimisi saçlarını kesiyor, bayrak ediyor, kimisi meydanlarda başörtülerini yakıyor. Gelişme-

leri gün be gün takip ediyorum. Pandemi öncesinde ziyaret ettiğim İran, tarihî eserleri ve kültürüyle çok zengin bir ülke. Söz konusu isyanlar olmasaydı gelecek ay, ikinci kez İran yolcusu olacaktım. Orada edindiğim arkadaşlar ve özellikle İranlılar için çok üzgünüm. Ama isyanlar içimde bir umut doğurdu.

Yazar arkadaşımız Nermin Ketenci'nin, 14. Uluslararası Hrant Dink Ödülü'nün sahibi, insan hakları aktivisti Af-

ganlı **Shaharзад Akbar** ile gerçekleştirdiği söyleşinin bu sayıya rastlamasını çok anlamlı buluyorum. Afgan kadınlar Taliban rejiminde hayatta kalmak için mücadele ediyorlar.

İran'da, Afganistan'da ve dünyanın neresinde olursa olsun, kadın veya erkek olsun, insan hakları mücadelesindeki bütün insanlarla dayanışma içinde diliyorum ki, bireyin sadece vicdanı ve ahlakı olan din ve inanç, gösteriş, çıkar ve rant nedeni olmasın. Diliyorum ki, öldürülmeden, işkence edilmeden, saçlar kesilmek ve bayrak edilmek zorunda kalmadan uyanacağımız günler yakın olsun! Ata'mızı andığımız 10 Kasım'da, 1930'larda, Türkiye'de kadınların siyasi haklarını kazandıklarını şükranla yad ederken...

SUZAN NANA TARABLUS

suzannana@gmail.com

ÇIZGI DIŞI
İRVİN MANDEL

Dergi

SALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına

İmtiyaz Sahibi

Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni

Suzan Nana Tarablus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almeklek, Viktor Apalaçi,

Neşe Binark, Süzet Elkabes, Çiler İlhan,

Nermin Ketenci, Moris Levi, Emel Mizrahi,

Nazmiye Önder, Aslıhan K. Özdaş,

Günsü Özkarar, Feride Petilon, Can Sabaner,

B. Serdar Samanlı, Miryam Şulam,

Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Uygan,

Sara Yanarocak

Çizer: İrvin Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Sayfa - Kapak Tasarımı

Bella Parlakşimşek - Önem Çerçel

Kapak Fotoğrafı: Teri Erbeş

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.

No:94 D: 20-21-22 Osmanbey Şişli / İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2. Matbaacılar

Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul

T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddebostan-İstanbul

(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Necdet Güler İddaa Bayii

Teşvikiye Cad. No:156 Nişantaşı-İstanbul

(0212) 248 17 60

Büyükkada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükkada-İstanbul

(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

12

İçindekiler

8 KAPAK HİKÂYESİ Miryam Şulam

Valeri Bahar ile dans... dans... dans...

12 SÖYLEŞİ Nermin Ketenci

"Aktivizm sabır, yaratıcılık ve umut gerektirir."

20 YORUM Elena Kovaçi Uygan - Pan Metron Ariston

24 ARAŞTIRMA Nermin Ketenci - Nasıl kraliçe arı olunur?

32 KİTAP / SÖYLEŞİ Gila Erbeş

Gerçek bir hikâye

"Anlatmak İçin Yaşadım"

36 İNCELEME Feride Petilon

Sağlığımız emin ellerde ise

hayatımız garantidedir...

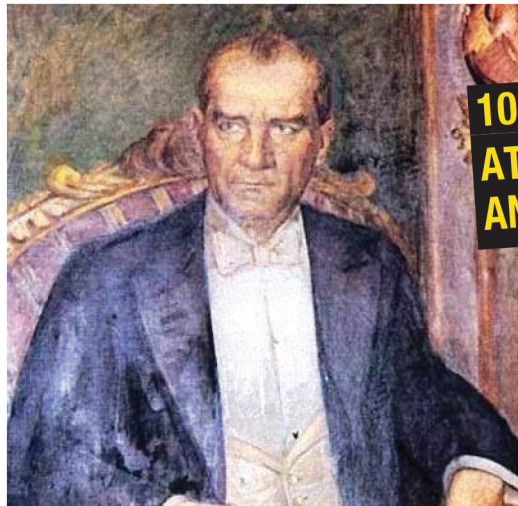
44 GEZİ Ester Almeklek

Kaz Dağları'na yolculuk

54 SÖYLEŞİ Sara Yanarocak

Kendini hayvanların yaşamına

adamış yüce bir ruh: İnci Kutay

**10 KASIM
ATATÜRK'Ü
ANMA GÜNÜ**

28 SANAT

Aslıhan
Karay Özdaş
Atatürk ve
Sanat

16 ARAŞTIRMA Emel Mizrahi
“Merhaba Eski Dostum Karanlık”

40 GEZİ Nazmiye Önder
Büyük geniş beyaz bulutların
ülkesi: Yeni Zelanda

48 GEZİN Suzan Nana Tarablus
Ateş ve buz ülkesi İzlanda

36

56 PORTRE Gila Erbeş – Morris Frank ve yoldaşı Buddy

58 SÖYLEŞİ Feride Peñlon – Sanat dünyasında yeni bir soluk David Doğan Levi

60 SİNEMA Viktor Apalaçı – filmekimi 2022

64 SİNE-YORUM Neşe Binark – Liberté, égalité, fraternité

68 SANAT Çiler İlhan – E.T’den sonrası

70 TİYATRO Günsu Özkarar – Çiçeği burnunda yönetmen Özden Selim Karadana

72 YORUM Moris Levi – Kalabalıklar içinde yalnız

74 FELSEFE Can Sabaner – İnsan Olmak: Özgürlük ve Anlam

60

76 SAĞLIK Dr. Ömür Tanyel

Korkulu rüyamız; Demans

78 MÜZE Bilge Serdar Samanlı – Endüstriyel tesisten müzeye: Hasanpaşa Gazhanesi

74

80 ASTROLOJİ

Süzet Elkabes

Venüs / Merkür

gezegenleri

ve Bağlantılı

Çakralar